

Przewodnik dla beneficjentów FE SL 2021-2027 – wersja 4

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
1.	1. Zasady realizacji projektów 1.4 Projekty grantowe oraz projekty parasolowe – str. 14	Aby ubiegać się o dofinansowanie będziesz musiał opracować Regulamin naboru i realizacji projektu grantowego lub parasolowego (lub jego projekt) wraz ze wzorem właściwej umowy, który złożysz wraz z wnioskiem o dofinansowanie. Złożony dokument zostanie zweryfikowany i zatwierdzony przez nas na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.	Aby ubiegać się o dofinansowanie będziesz musiał opracować Regulamin naboru i realizacji projektu grantowego lub parasolowego wraz ze wzorem właściwej umowy (dokumenty zatwierdzone lub ich projekty), który złożysz wraz z wnioskiem o dofinansowanie. Złożony dokument zostanie zatwierdzony przez nas na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.	Uspójnienie zapisów z dokumentem Procedura grantowa w zakresie działań wdrażanych przez DFR w ramach FE SL 2021-2027
2.	1. Zasady realizacji projektów 1.5 Udzielanie pomocy publicznej, pomocy de minimis – str. 16	1. Pomoc publiczna to nie to samo co pomoc de minimis. Pomoc de minimis, nie spełnia wszystkich przesłanek wystąpienia pomocy publicznej. Ze względu na swoją niską wartość nie jest w stanie naruszyć konkurencji lub	1. Pomoc publiczna to nie to samo co pomoc de minimis. Pomoc de minimis, nie spełnia wszystkich przesłanek wystąpienia pomocy publicznej. Ze względu na swoją niską wartość nie jest w stanie naruszyć konkurencji lub wywierać wpływu na handel między Państwami Członkowskimi.	Zapewnienie spójność w ocenie formalnej, w zakresie wyliczania dopuszczalnego limitu. Zastosowane analogicznego rozwiązania jak przy

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		wywierać wpływu na handel między Państwami Członkowskimi. Zasady przyznawania pomocy de minimis reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. W rozporządzeniu określona została maksymalna kwota pomocy, jaką Państwo udzielić może jednemu podmiotowi gospodarczemu na przestrzeni 3 lat.	Zasady przyznawania pomocy de minimis reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. W rozporządzeniu określona została maksymalna kwota pomocy, jaką Państwo udzielić może jednemu podmiotowi gospodarczemu na przestrzeni 3 lat. Sugerujemy, by do przeliczenia wolnego limitu uwzględnić kurs euro wskazany w regulaminie wyboru. Jeśli jednak zastosujesz inny kurs, uzasadnij jego wybór. Pamiętaj! Wolny limit będzie podlegał ponownemu przeliczeniu po kursie na dzień podpisania umowy o dofinansowanie.	liczeniu progu 5 mln Euro dla podatku VAT.
3.	1. Zasady realizacji projektów 1.5 Udzielanie pomocy publicznej, pomocy de minimis – str. 18	Zgodnie jednak z interpretacjami KE w zakresie stosowania pkt 207 Zawiadomienia dopuszczalne jest uznanie wprowadzania do sieci wyprodukowanej energii elektrycznej za działalność pomocniczą (tj. niegospodarczą na potrzeby stosowania zasad pomocy publicznej), jeżeli: – główna działalność podmiotu ma charakter niegospodarczy (np. osoby fizyczne nieprowadzące	Zgodnie jednak z interpretacjami KE w zakresie stosowania pkt 207 Zawiadomienia dopuszczalne jest uznanie wprowadzania do sieci wyprodukowanej energii elektrycznej za działalność pomocniczą (tj. niegospodarczą na potrzeby stosowania zasad pomocy publicznej), jeżeli: – główna działalność podmiotu ma charakter niegospodarczy (np. osoby fizyczne nieprowadzące działalności	Doprecyzowanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		działalności gospodarczej, jednostki administracji publicznej); – energia jest zużywana głównie na potrzeby własne podmiotu, tj. maksymalnie 20% ilości energii wytworzonej w danej instalacji nie jest zużywane przez podmiot na potrzeby własne oraz – rozmiar (zdolność wytwórcza) instalacji nie przekracza realnego zapotrzebowania podmiotu na energię elektryczną.	gospodarczej, jednostki administracji publicznej) oraz – energia jest zużywana głównie na potrzeby własne podmiotu, tj. maksymalnie 20% ilości energii wytworzonej w danej instalacji nie jest zużywane przez podmiot na potrzeby własne (w ujęciu rocznym) oraz – rozmiar (zdolność wytwórcza) instalacji nie przekracza realnego zapotrzebowania podmiotu na energię elektryczną.	
4.	1. Zasady realizacji projektów 1.5 Udzielanie pomocy publicznej, pomocy de minimis – str. 20	Wymóg wywoływania efektu zachęty nie obowiązuje m.in. w przypadku pomocy udzielonej w oparciu o: – Rozporządzenia w sprawie pomocy de minimis; – Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach	Wymóg wywoływania efektu zachęty nie obowiązuje m.in. w przypadku pomocy udzielonej w oparciu o: – Rozporządzenia w sprawie pomocy de minimis; – Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach	Doprecyzowanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		regionalnych programów na lata 2021-2027;	regionalnych programów na lata 2021-2027;	
5.	1. Zasady realizacji projektów 1.6 Zasady wymiany informacji pomiędzy IZ FE SL a beneficjentem str. 21	Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie wszelka wymiana informacji z nami (m.in.: dokumenty, pisma, oświadczenia) odbywać się będzie w szczególności za pomocą środków komunikacji elektronicznej, którymi są: 1. skrzynka podawcza ePUAP/UMWSL/Skrytka ESP 2. LSI2021 – w zakresie wniosków o dofinansowanie, harmonogramów składania wniosków o płatność, ankiet trwałości, innych dokumentów związanych z realizacją projektu, wymaganych przez nas 3. CST2021 – w zakresie wniosków o płatność, kontroli projektów, danych dotyczących personelu projektu, udzielonych zamówień, zawartych kontraktach 4. W przypadku gdy ustalenia mają charakter roboczy dopuszczalna	Zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie wszelka wymiana informacji z nami (m.in.: dokumenty, pisma, oświadczenia) odbywać się będzie w szczególności za pomocą środków komunikacji elektronicznej, którymi są: 1. skrzynka podawcza ePUAP/UMWSL/Skrytka ESP lub skrzynka wskazana w Bazie Adresów Elektronicznych (e-Doręczenia) 2. LSI2021 – w zakresie wniosków o dofinansowanie, harmonogramów składania wniosków o płatność, ankiet trwałości, innych dokumentów związanych z realizacją projektu, wymaganych przez nas 3. CST2021 – w zakresie wniosków o płatność, kontroli projektów, danych dotyczących personelu projektu, udzielonych zamówień, zawartych kontraktach oraz harmonogramów składania wniosków o płatność 4. W przypadku gdy ustalenia mają charakter roboczy dopuszczalna jest komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej.	Dodanie zapisu w związku z wejściem w życie od 10 grudnia 2023 r. obowiązku stosowania przez IZ FE SL e-Doręczeń oraz doprecyzowanie zapisu wynikającego z instrukcji do systemu CST 2021

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		jest komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej.		
6.	2. Zmiany w projekcie i umowie str. 28	W każdym przypadku wprowadzane zmiany nie powinny wpływać negatywnie na cel projektu, wskaźniki produktu i rezultatu oraz zmieniać głównych założeń wniosku o dofinansowanie i na Tobie spoczywa ciężar dowodu zaistnienia powyższych okoliczności.	W żadnym przypadku wprowadzane zmiany nie powinny wpływać negatywnie na cel projektu, wskaźniki produktu i rezultatu oraz zmieniać głównych założeń wniosku o dofinansowanie i na Tobie spoczywa ciężar dowodu zaistnienia powyższych okoliczności.	Doprecyzowanie zapisu
7.	2. Zmiany w projekcie i umowie 2.2 Zmiany rzeczowe w projekcie 2.2.2 Roboty/dostawy/usługi wynikające z zamówień dodatkowych/uzupełniających str. 31	W celu podjęcia decyzji musisz dostarczyć, w szczególności: – protokoły konieczności wykonania robót / dostaw / usług lub inne równoważne dokumenty potwierdzające konieczność wprowadzenia zmian, – umowę/y z wykonawcą / aneks/y do umowy/ów z wykonawcą, – informację dotyczącą wpływu / braku wpływu wnioskowanej zmiany na wskaźniki, – formularz zgłaszania zmian.	W celu podjęcia decyzji musisz dostarczyć, w szczególności: – protokoły konieczności wykonania robót / dostaw / usług lub inne równoważne dokumenty potwierdzające konieczność wprowadzenia zmian, – umowę/y z wykonawcą / aneks/y do umowy/ów z wykonawcą, – informację dotyczącą prawa dysponowania nieruchomością – w przypadku wejścia w teren pierwotnie niezaplanowany w projekcie,	Ujednolicenie zapisów z dokumentami wymaganymi przy robotach zamiennych

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
			– informację dotyczącą wpływu / braku wpływu wnioskowanej zmiany na wskaźniki, – formularz zgłaszania zmian.	
8.	2. Zmiany w projekcie i umowie 2.2 Zmiany rzeczowe w projekcie 2.2.5 Zmiany w projektach grantowych i parasolowych str. 33	Zmiany rzeczowe w projekcie grantowym / parasolowym Możesz wprowadzić zmianę: 1. mocy instalacji zaplanowanej w projekcie, 2. ilości instalacji zaplanowanej w projekcie,	Zmiany rzeczowe w projekcie grantowym / parasolowym Możesz wprowadzić zmianę: 1. mocy instalacji zaplanowanej w projekcie, 2. ilości instalacji zaplanowanych w projekcie,	Zmiany techniczne
9.	3. Zasady monitorowania, 3.2 Monitorowanie projektów, 3.2.1 Monitorowanie projektów w trakcie realizacji str. 45	4. Dodatkowo należy pamiętać o terminowym dostarczaniu dokumentów związanych z realizacją projektu: (...) – harmonogramy składania wniosków o płatność za pośrednictwem LSI2021 – raz na kwartał do momentu złożenia wniosku o płatność końcową (szczegóły w rozdziale 4.7)	4. Dodatkowo należy pamiętać o terminowym dostarczaniu dokumentów związanych z realizacją projektu: (...) – harmonogramy składania wniosków o płatność za pośrednictwem LSI2021/CST2021 – raz na kwartał do momentu złożenia wniosku o płatność końcową (szczegóły w rozdziale 4.7)	Doprecyzowanie zapisu wynikającego z instrukcji do systemu CST 2021

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
10.	4. Zasady rozliczania projektów 4.1 Rodzaje wniosków o płatność i terminy ich składania str. 48	• wniosek jest złożony jeśli: a. wypełniony i podpisany wniosek o płatność (zgodnie z aktualnymi Instrukcjami) złożysz za pomocą systemu informatycznego CST2021, b. po jego złożeniu, złóż pismo informujące o złożeniu wniosku w CST2021 za pośrednictwem platformy ePUAP. Pismo musi być opatrzone podpisem elektronicznym albo podpisem profilem zaufanym. Wzór pisma stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027. Uwaga! Oba warunki muszą być spełnione łącznie. Datą złożenia wniosku jest data wpływu pisma (przekazanego za pośrednictwem platformy ePUAP) widniejąca na Urzędowym Poświadczeniu Odbioru.	• wniosek jest złożony jeśli: a. wypełniony i podpisany wniosek o płatność (zgodnie z aktualnymi Instrukcjami) złożysz za pomocą systemu informatycznego CST2021, b. po jego złożeniu, złóż pismo informujące o złożeniu wniosku w CST2021 za pośrednictwem platformy ePUAP/e- Doręczenia. Pismo musi być opatrzone podpisem elektronicznym albo podpisem profilem zaufanym. Wzór pisma stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027. Uwaga! Oba warunki muszą być spełnione łącznie. Datą złożenia wniosku jest data wpływu pisma (przekazanego za pośrednictwem platformy ePUAP) widniejąca na Urzędowym Poświadczeniu Odbioru. W przypadku złożenia wniosku przez e-Doręczenia datę złożenia wniosku określa dowód otrzymania w rozumieniu ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.	Dodanie zapisu w związku z wejściem w życie od 10 grudnia 2023 r. obowiązku stosowania przez IZ FE SL e-Doręczeń

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
11.	4. Zasady rozliczania projektów 4.1 Rodzaje wniosków o płatność i terminy ich składania str. 51	Brak zapisu	Ponadto do każdego wniosku o płatność (zaliczka/refundacja/rozliczenie zaliczki) składasz zestawienie Klasyfikacja budżetowa - zgodnie ze wzorem stanowiącym element zasad realizacji FE SL 2021-2027. Zestawienie to dotyczy podziału środków na źródła i rodzaje wydatków (środki UE i BP oraz wydatki bieżące i majątkowe).	Dodanie obowiązkowego załącznika do wniosku o płatność
12.	4. Zasady rozliczania projektów 4.1 Rodzaje wniosków o płatność i terminy ich składania str. 52	Pierwszego wniosku o płatność masz obowiązek dołączyć: – indywidualną interpretację prawa podatkowego¹² – oświadczenie beneficjenta o sposobie wyodrębnienia kosztów w ramach projektu (np. numer kodu księgowego, numery kont	Pierwszego wniosku o płatność masz obowiązek dołączyć: – indywidualną interpretację prawa podatkowego⁵⁶ – oświadczenie beneficjenta o sposobie wyodrębnienia kosztów w ramach projektu (np. numer kodu księgowego, numery kont analitycznych, słowny opis wyodrębnienia, itp.)⁷ - zgodnie ze wzorem stanowiącym	Dodano dokument jaki należy złożyć do pierwszego wniosku o płatność. Doprecyzowanie zapisu

¹ nie dotyczy sprawozdania

² dotyczy projektów, gdzie całkowity koszt projektu z VAT wynosi co najmniej 5 000 000 euro i VAT jest kosztem kwalifikowalnym oraz dla projektów z pomocą państwa

⁵ nie dotyczy sprawozdania

⁶ dotyczy projektów, gdzie całkowity koszt projektu z VAT wynosi co najmniej 5 000 000 euro i VAT jest kosztem kwalifikowalnym oraz dla projektów z pomocą państwa

⁷ dotyczy pierwszego wniosków o płatność z wydatkami

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		analitycznych, słowny opis wyodrębnienia, itp.)³; – w przypadku projektów partnerskich oświadczenie partnerów o numerze rachunku bankowego, do obsługi projektu⁴;	element zasad realizacji FE SL 2021-2027; – w przypadku projektów partnerskich oświadczenie partnerów o numerze rachunku bankowego, do obsługi projektu⁸ - zgodnie ze wzorem stanowiącym element zasad realizacji FE SL 2021-2027; – listę osób upoważnionych do podpisywania dokumentów związanych z realizacją projektu - zgodnie ze wzorem stanowiącym element zasad realizacji FE SL 2021-2027;	
13.	4. Zasady rozliczania projektów 4.1 Rodzaje wniosków o płatność i terminy ich składania str. 53	– W przypadku wystąpienia jedynie omyłek/braków w opisie faktury (w każdym elemencie, za wyjątkiem zapisu „Projekt dofinansowany", sposobu wyodrębnienia w ewidencji księgowej lub elementu mającego wpływ na kwalifikowalność wydatku), jesteś zobowiązany do naniesienia	– W przypadku wystąpienia jedynie omyłek/braków w opisie faktury (w każdym elemencie, za wyjątkiem zapisu „Projekt jest dofinansowany", sposobu wyodrębnienia w ewidencji księgowej lub elementu mającego wpływ na kwalifikowalność wydatku), jesteś zobowiązany do naniesienia poprawek po zatwierdzeniu wniosku o płatność i	Doprecyzowanie zapisu

³ dotyczy pierwszego wniosków o płatność z wydatkami

⁴ dotyczy wniosków o płatność z wydatkami

⁸ dotyczy wniosków o płatność z wydatkami

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		poprawek po zatwierdzeniu wniosku o płatność i umieszczenia poprawionych opisów w systemie CST2021	umieszczenia poprawionych opisów w systemie CST2021	
14.	4. Zasady rozliczania projektów 4.2 Weryfikacja i zatwierdzanie wniosku o płatność beneficjenta str. 56	– uzupełnienie uważa się za złożone, jeśli: a. załączysz, pod dany wniosek o płatność w systemie informatycznym CST2021, brakujące/poprawione dokumenty b. po ich załączeniu, złożysz pismo informujące o złożeniu uzupełnienia do wniosku o płatność w CST2021 za pośrednictwem platformy ePUAP. Wzór pisma stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027 Pismo musi być opatrzone podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym. Oba warunki muszą być spełnione łącznie. Data złożenia uzupełnienia jest data wpływu pisma (przekazanego za pośrednictwem platformy ePUAP) widniejąca na	– uzupełnienie uważa się za złożone, jeśli: a. załączysz, pod dany wniosek o płatność w systemie informatycznym CST2021, brakujące/poprawione dokumenty b. po ich załączeniu, złożysz pismo informujące o złożeniu uzupełnienia do wniosku o płatność w CST2021 za pośrednictwem platformy ePUAP/e-Doręczenia. Wzór pisma stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027. Pismo musi być opatrzone podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym. Oba warunki muszą być spełnione łącznie. Data złożenia uzupełnienia jest data wpływu pisma (przekazanego za pośrednictwem platformy ePUAP) widniejąca na Urzędowym Poświadczeniu Odbioru. W przypadku złożenia uzupełnienia przez e-Doręczenia datę	Dodanie zapisu w związku z wejściem w życie od 10 grudnia 2023 r. obowiązku stosowania przez IZ FE SL e-Doręczeń oraz doprecyzowanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		Urzędowym Poświadczeniu Odbioru.	złożenia wniosku określa dowód otrzymania w rozumieniu ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.	
15.	4. Zasady rozliczania projektów 4.3 Zasady udzielania wsparcia w formie zaliczek str. 59	9. Zaliczka może być wypłacona gdy (...):	9. Zaliczka może być wypłacona gdy (...): – przedstawisz wnioskowaną kwotę w zestawieniu Klasyfikacja budżetowa dotyczącym podziału środków na źródła i rodzaje wydatków⁹	Dodanie obowiązkowego załącznika do wniosku o płatność o zaliczkę
16.	4. Zasady rozliczania projektów 4.3 Zasady udzielania wsparcia w formie zaliczek str. 61	Wniosek rozliczający zaliczkę jest złożony jeśli: – złożysz wypełniony i podpisany wniosek za pomocą systemu informatycznego CST2021 zgodnie z aktualnymi Instrukcjami, – po jego złożeniu, złożysz pismo informujące o złożeniu wniosku w CST2021 za pośrednictwem platformy ePUAP. Wzór pisma	Wniosek rozliczający zaliczkę jest złożony jeśli: – złożysz wypełniony i podpisany wniosek za pomocą systemu informatycznego CST2021 zgodnie z aktualnymi Instrukcjami, – po jego złożeniu, złożysz pismo informujące o złożeniu wniosku w CST2021 za pośrednictwem platformy ePUAP/ e-Doręczenia . Wzór pisma stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027. Pismo musi być opatrzone	Doprecyzowanie zapisu

⁹ Wzór dokumentu stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		stanowi element zasad realizacji FE SL 2021-2027. Pismo musi być opatrzone podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym. Oba warunki muszą być spełnione łącznie. Data złożenia wniosku rozliczającego zaliczkę jest data wpływu pisma (przekazanego za pośrednictwem platformy ePUAP) widniejąca na Urzędowym Poświadczeniu Odbioru.	podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym. Oba warunki muszą być spełnione łącznie. Data złożenia wniosku rozliczającego zaliczkę jest data wpływu pisma (przekazanego za pośrednictwem platformy ePUAP) widniejąca na Urzędowym Poświadczeniu Odbioru. W przypadku złożenia wniosku rozliczającego zaliczkę przez e-Doręczenia datę złożenia wniosku określa dowód otrzymania w rozumieniu ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.	
17.	4. Zasady rozliczania projektów 4.4 Warunki dokumentowania spełniania zasad kwalifikowalności str. 65	– W przypadku projektu partnerskiego partner wiodący zobowiązany jest wraz z pierwszym wnioskiem o płatność dostarczyć oświadczenie o numerze rachunku bankowego do obsługi projektu, z którego będą ponoszone wydatki partnera projektu (zgodnie ze wzorem stanowiącym element zasad realizacji FE SL 2021-2027).	– W przypadku projektu partnerskiego partner wiodący zobowiązany jest wraz z pierwszym wnioskiem o płatność dostarczyć oświadczenie o numerze rachunku bankowego do obsługi projektu, z którego będą ponoszone wydatki partnera projektu ¹⁰ (zgodnie ze wzorem stanowiącym element zasad realizacji FE SL 2021-2027).	Dodanie przypisu

¹⁰ dotyczy wniosków o płatność z wydatkami

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
18.	4. Zasady rozliczania projektów 4.6 Ewidencja księgową projektu str. 67	Jeśli nie jesteś zobowiązany na podstawie aktualnych przepisów do prowadzenia ewidencji księgowej musisz prowadzić wykaz – wyodrębnionej ewidencji dokumentów księgowych dotyczących operacji związanych z realizacją projektu , według wzoru stanowiącego element zasad realizacji FE SL 2021-2027.	Jeśli nie jesteś zobowiązany na podstawie aktualnych przepisów do prowadzenia ewidencji księgowej musisz prowadzić Zestawienie wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu , według wzoru stanowiącego element zasad realizacji FE SL 2021-2027.	Uszczegółowienie nazwy dokumentu
19.	4. Zasady rozliczania projektów 4.7 Harmonogram składania wniosków o płatność w ramach projektu str. 68	Wzór Harmonogramu składania wniosków o płatność wraz z zasadami i instrukcją wypełniania harmonogramu składania wniosków o płatność został zamieszczony na stronie internetowej FE SL 2021-2027.	Wzór Harmonogramu składania wniosków o płatność wraz z zasadami i instrukcją wypełniania harmonogramu składania wniosków o płatność został zamieszczony na stronie internetowej FE SL 2021-2027. Powyższe dokumenty stanowią element zasad realizacji FE SL 2021-2027.	Doprecyzowanie zapisu
20.	4. Zasady rozliczania projektów 4.8. Przekazywanie płatności na rzecz	a. złożenie przez Ciebie wraz z załącznikami , poprawnego, kompletnego i spełniającego wymogi formalne, merytoryczne i rachunkowe wniosku o płatność, pozwalającego ustalić czy kwota jest należna	a. złożenie przez Ciebie wraz z załącznikami , poprawnego, kompletnego i spełniającego wymogi formalne, merytoryczne i rachunkowe wniosku o płatność, pozwalającego ustalić czy kwota jest należna oraz w jakim podziale na źródła	Uwzględnienie klasyfikacji budżetowej w ramach złożonego wniosku o płatność

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	beneficjentów str. 68		(UE i BP) i rodzaj wydatków (bieżące i majątkowe) powinna być wypłacona	
21.	4. Zasady rozliczania projektów 4.9 Zwrot środków przez beneficjenta str. 72	Brak zapisu	Wykaz rachunków UM WSL do obsługi FE SL 2021-2027	Dodanie wykazu rachunków dla poszczególnych priorytetów FE SL 2021-2027
22.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST), 8.2 Koszty pośrednie str. 93	W inwestycjach finansowanych w ramach EFRR oraz FST, jesteś zobowiązany do wykazania kosztów pośrednich niezależnie od wielkości kosztów całkowitych Twojego projektu, o ile z innych przepisów lub regulaminu wyboru projektów nie wynika, iż nie ma możliwości ich zastosowania. (...) Wysokość stawki ryczałtowej może być doprecyzowana indywidualnie dla poszczególnych działań/typów projektów. Limit kosztów pośrednich (tj. odpowiednią stawkę ryczałtową) wskażemy w regulaminie wyboru projektów. Stawka ryczałtowa wskazana będzie również w umowie o dofinansowanie, co stanowić będzie	Zasady wykazywania kosztów pośrednich oraz wysokość stawki ryczałtowej wskażemy każdorazowo w regulaminie wyboru projektów, który dotyczy Twojej inwestycji. (...) Stawkę kosztów pośrednich jaką wybierzesz we wniosku, wskazana będzie w umowie o dofinansowanie, co stanowić będzie jednocześnie podstawę do rozliczania kosztów pośrednich we wnioskach o płatność.	Przeniesienie szczegółowych zapisów w zakresie kosztów pośrednich do regulaminu wyboru projektów

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		jednocześnie podstawę do rozliczania kosztów pośrednich we wnioskach o płatność.		
23.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST), 8.2 Koszty pośrednie str. 93	Wysokość kwalifikowalnych kosztów pośrednich, rozliczanych w ramach stawki ryczałtowej określisz mnożąc wielkość stawki ryczałtowej przez kwalifikowalne koszty bezpośrednie. Poniżej przedstawiamy wzór, który pokaże Ci jak wyliczyć koszty pośrednie w projekcie.	Wysokość kwalifikowalnych kosztów pośrednich, rozliczanych w ramach stawki ryczałtowej określa się mnożąc wielkość stawki ryczałtowej przez kwalifikowalne koszty bezpośrednie. Poniżej przedstawiamy wzór, który pokazuje jak wyliczane są koszty pośrednie w projekcie.	Doprecyzowanie i uspójnienie zapisu z funkcjonalnością LSI.
24.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST), 8.2 Koszty pośrednie str. 95	Jeśli warunki wynikające z ww. przepisów z zakresu pomocy publicznej nie przewidują kwalifikowania kosztów pośrednich, mogą być one kwalifikowalne i rozliczane metodami uproszczonymi jedynie w ramach pomocy de minimis, w ramach dostępnego limitu. Jeśli nie dysponujesz odpowiednią wysokością limitu de minimis, aby objąć nim dofinansowanie do kosztów pośrednich wyliczonych wg ustalonej w regulaminie wyboru projektów stawki ryczałtowej, wówczas zastosuj	Brak zapisu	Przeniesienie szczegółowych zapisów w zakresie kosztów pośrednich do instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		wielkość dofinansowania do kosztów pośrednich – równą co do posiadanego wolnego limitu. Dofinansowanie kosztów pośrednich przysługuje beneficjentowi do wyczerpania limitu pomocy de minimis. W sytuacji, jeśli posiadasz więcej limitu pomocy de minimis, aniżeli dofinansowanie do kosztów pośrednich wyliczonych wg ustalonej w regulaminie wyboru projektów stawki ryczałtowej, wówczas kwota dofinansowania do kosztów pośrednich, objęta pomocą de minimis, będzie odpowiednia do maksymalnego poziomu dofinansowania. Jeśli natomiast wykorzystasz całkowicie limit, wówczas dofinansowanie do kosztów pośrednich nie będzie się należało.		
25.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST), 8.2 Koszty pośrednie str. 95	Poniżej przedstawiamy zamknięty katalog kosztów pośrednich: a. koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie i nadzór, rozliczanie, monitorowanie projektu lub	Poniżej przedstawiamy zamknięty katalog kosztów pośrednich: a. koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu, wykonującego czynności administracyjne, związane bezpośrednio z zarządzaniem, rozliczaniem i monitorowaniem projektu lub	Zmiana wprowadzona w celu zapewnienia przejrzystości podziału wydatków pomiędzy katalogami kosztów

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób (koordynatora, kierownika projektu, inspektora nadzoru inwestorskiego, inżyniera kontraktu, inwestora zastępczego), ich delegacji służbowych i szkoleń i/ lub koszty zlecenia usług w tym zakresie, (...)	innymi działaniami administracyjnymi w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń i/ lub koszty zlecenia usług w tym zakresie, (...)	bezpośrednich i pośrednich
26.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach – str. 97, 98, 101, 105, 107, 109, 112, 116, 120, 122, 124, 127, 130, 133, 134, 137, 138, 141, 143, 144, 146, 147, 149, 150, 152, 154, 156,	Usługi nadzoru nad projektem (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru budowlanego);	Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego)	Zmiana wprowadzona w celu zapewnienia przejrzystości podziału wydatków pomiędzy katalogami kosztów bezpośrednich i pośrednich

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 177, 179, 181, 182, 183,			
27.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach str. 97, 99,102, 106, 108, 111, 114, 119, 120, 122, 125, 127, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 144, 146, 147, 149, 151, 153, 154, 157, 159, 161, 162, 164, 166, 169, 171, 173, 174,	Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych, m.in. (...)	Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu , m.in.(...)	Doprecyzowanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	177, 179, 181, 182, 184			
28.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach str. 111, 114, 119,120, 122, 125,169, 171, 173	Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych, m.in. (...)	Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 15% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu , m.in.(...)	Zmiana limitu wydatków dot. elementów Europejskiego Zielonego Ładu i GOZ w projektach (z poniżej 50% do 15% wydatków kwalifikowanych) celem koncentracji wydatków i wskaźników na głównym celu działania, który wynika i przyczynia się do realizacji postanowień Europejskiego Zielonego Ładu lub GOZ. Limit ten wyznaczono poprzez analogię z jedynym wskazanym w

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
				programie ograniczeniem procentowym w tym zakresie, zastosowanym w celu szczegółowym: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR). Wprowadzona zmiana dotyczy następujących działań: 2.8, 2.9, 2.11, 2.12, 2.14, 2.15, 2.16, 10.6, 10.7 oraz 10.8. Analogiczną zmianę wprowadzono dla działania 2.6 (dla którego definiowano katalog kosztów kwalifikowalnych)

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
29.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet, działanie 1.4 Cyfryzacja administracji publicznej str. 99	6. Digitalizacja i udostępnienie danych publicznych: • geodezyjne pomiary terenowe, • cyfryzacja zasobów jako usługa zewnętrzna lub koszt personelu własnego, • sprzęt do digitalizacji, • nabycie praw autorskich do digitalizowanych utworów, • budowa platform dystrybucji treści cyfrowych;	6. Digitalizacja i udostępnienie danych publicznych: • geodezyjne pomiary terenowe, • cyfryzacja zasobów, • sprzęt do digitalizacji, • nabycie praw autorskich do digitalizowanych utworów, • budowa platform dystrybucji treści cyfrowych; 7. Koszty personelu bezpośrednio zaangażowanego w prace merytoryczne nad projektem (m.in. koszty związane z digitalizacją zasobów, opracowaniem/ aktualizacją oprogramowania)	Zmiana zapisu podkreśla możliwość kwalifikowania także innych prac personelu dot. zadań merytorycznych (w szczególności zw. z aktualizacją e-usług).
30.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach	Brak zapisu	Wprowadzono zapisy dot. kwalifikowalności wydatków dla działania 2.6 Odnawialne źródła energii	Określono zapisy dot. kwalifikowalności wydatków w ślad za zakresem działania 2.6 wykazanym w SZOP

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	Priorytet II, działanie 2.6 Odnawialne źródła energii str. 109- 112			
31.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet III, działanie 3.2 Zrównoważona multimodalna	4. Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo-rowerowe, drogi rowerowe, przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych;	4. Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo- rowerowe ¹¹ , drogi rowerowe, przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych;	Doprecyzowanie zapisów z uwagi na zgłaszane postulaty w czasie spotkania dot. kryteriów wyboru projektów w ramach FE SL 2021-2027

¹¹ W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również możliwość budowy lub przebudowy oddzielonych od siebie ciągów pieszych od rowerowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie, są to.:

- Czynniki bezpieczeństwa: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości jest nie zasadna z przyczyn bezpieczeństwa, dopuszcza się oddzielenie tych elementów elementami poprawiającymi bezpieczeństwo, takimi jak bariery, pas zieleni.
- Okoliczności lokalizacyjne: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości nie jest możliwa z przyczyn lokalnych, takich jak ograniczona przestrzeń lub istniejąca infrastruktura, dopuszcza się oddzielenie tych elementów.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	mobilność miejska – ZIT str. 130			
32.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet III, działanie 3.2 Zrównoważona multimodalna mobilność miejska – ZIT str. 132	5. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy chodników w ramach centrum przesiadkowego, ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych);	5. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy chodników w ramach centrum przesiadkowego, ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych) ¹² ;	Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania
33.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)	3. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne; – Infrastruktura liniowa (drogi rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe) zgodne z Regionalną Polityką	3. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne; – Infrastruktura liniowa (drogi rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe) zgodne z	Doprecyzowanie zapisów z uwagi na zgłaszane postulaty w czasie spotkania dot. kryteriów wyboru projektów w

¹² W tym chodniki oddzielone od drogi rowerowej, które nie wynikają wprost z poprawy bezpieczeństwa i/ lub okoliczności lokalizacyjnych. Chodnik nie będzie kwalifikowalny jeśli będzie po drugiej stronie drogi w stosunku do ścieżki rowerowej.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet III, działanie 3.3 Regionalne trasy rowerowe – ZIT str. 134	Rowerową Województwa Śląskiego. – Oświetlenie i oznakowanie tras rowerowych objętych projektem, – Miejsca Odpoczynku Rowerzystów (MOR), – Systemy zliczające ilość osób korzystających z tras rowerowych;	Regionalną Polityką Rowerową Województwa Śląskiego ¹³ ; – Oświetlenie i oznakowanie tras rowerowych objętych projektem, – Miejsca Odpoczynku Rowerzystów (MOR), – Systemy zliczające ilość osób korzystających z tras rowerowych;	ramach działania 3.3 Regionalne Trasy Rowerowe FE SL 2021-2027
34.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach	5. Chodniki nie stanowiące ciągów pieszo-rowerowych.	5. Chodniki nie stanowiące ciągów pieszo- rowerowych. Chodniki oddzielone od drogi rowerowej, które nie wynikają wprost z poprawy bezpieczeństwa i/ lub okoliczności lokalizacyjnych. Chodnik nie będzie kwalifikowalny jeśli będzie po drugiej stronie drogi w stosunku do ścieżki rowerowej. Głównym celem	Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania

¹³ W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również możliwość budowy lub przebudowy oddzielonych od siebie ciągów pieszych od rowerowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie, są to.:

- Czynniki bezpieczeństwa: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości jest nie zasadna z przyczyn bezpieczeństwa, dopuszcza się oddzielenie tych elementów elementami poprawiającymi bezpieczeństwo, takimi jak bariery, pas zieleni.
- Okoliczności lokalizacyjne: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości nie jest możliwa z przyczyn lokalnych, takich jak ograniczona przestrzeń lub istniejąca infrastruktura, dopuszcza się oddzielenie tych elementów.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	Priorytet III, działanie 3.3 Regionalne trasy rowerowe – ZIT str. 136		projektu jest budowa Regionalnych Tras Rowerowych. 6. Budowa/ przebudowa infrastruktury drogowej przeznaczonej dla pojazdów samochodowych.	
35.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 156	TYP 1 Infrastruktura obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego	Typ 1 Rozwój Infrastruktury kultury	Zmiana typu projektu spowodowana dostosowaniem zakresów wsparcia do podziału wynikającego z konsultowanych typów przedsięwzięć w ramach strategii ZIT
36.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)	4. Wydatki na zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia obiektów kulturalnych funkcjonalnie, powiązanego z realizowanym projektem (np.	4. Wydatki na zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia obiektów kulturalnych funkcjonalnie, powiązanego z realizowanym projektem (np. ścieżki/chodniki – budowa, przebudowa	Usunięcie informacji dot. budowy miejsc postojowych lub remontu istniejących - z uwagi na fakt, że

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 156	ścieżki/chodniki – budowa, przebudowa lub remont, obiekty małej architektury – zakup nowych lub renowacja starych, budowa miejsc postojowych lub remont istniejących , nowe nasadzenia lub uporządkowanie starych nasadzeń, prace ziemne, instalacyjne, budowlano-montażowe); w przypadku zabytków teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków	lub remont, obiekty małej architektury – zakup nowych lub renowacja starych, , nowe nasadzenia lub uporządkowanie starych nasadzeń, prace ziemne, instalacyjne, budowlano-montażowe); w przypadku zabytków kwalifikowalny jest teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków;	wynikają z limitu wskazanego poniżej Zmiany korektorska polegająca na dodaniu: kwalifikowalny jest
36.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach	Brak zapisu	Dodanie punktu: 7 Zabezpieczenie obiektu (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.) jako element uzupełniający projektu;	Dostosowanie katalogu kosztów kwalifikowalnych do typu projektu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 156			
37.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 156	Elementy uwzględniające promocję szlaków dziedzictwa kulturowego w tym z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	Usunięcie zapisu	Dostosowanie katalogu kosztów kwalifikowalnych do typu projektu
38.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL	Zabezpieczenie obiektu (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.),	Usunięcie zapisu	Dostosowanie katalogu kosztów niekwalifikowalnych

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 157			do typu projektu
39.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju	TYP 2 Rozwój infrastruktury turystycznej (w tym tworzenie lub rozszerzenie szlaków turystycznych)	Typ 2 Infrastruktura turystyczna i dziedzictwa kulturowego	Zmiana typu projektu wynikająca ze zmiany zakresu wsparcia

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	subregionu str. 158			
40.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 159	Brak zapisów	Elementy uwzględniające promocję szlaków dziedzictwa kulturowego w tym z wykorzystaniem technologii cyfrowych	Dostosowanie katalogu kosztów kwalifikowalnych do typu projektu
41.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych	Prace znakarskie służące do wyznaczenia szlaków turystycznych	Usunięcie zapisu	Dostosowanie katalogu kosztów kwalifikowalnych do typu projektu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 159			
42.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 159	Wydatki niekwalifikowane: 1. Zakup środków transportu na potrzeby realizacji projektu;	Wydatki niekwalifikowane: 1. Zakup środków transportu na potrzeby realizacji projektu; za wyjątkiem zakupu nowych ekologicznych środków transportu będących atrakcją turystyczną;	Dostosowanie katalogu kosztów niekwalifikowalnych do typu projektu
43.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL	Brak zapisu	Dodanie typu 3 Sieci szlaków turystycznych	Dodanie katalogu kosztów kwalifikowalnych i

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu str. 160-162			niekwalifikowalnych dla nowo wyodrębnionego typu projektu
44.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.6 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o	inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw	inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw;	Usunięto zapis dot. Elementów Europejskiego Zielonego Ładu w postaci zastosowania odnawialnych źródeł energii, ponieważ stanowi to główny przedmiot działania

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	odnawialne źródła energii str. 169			
45.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.12 Poprawa mobilności mieszkańców regionu i spójności transportowej	– Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne, Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo-rowerowe, drogi rowerowe, przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych,	– Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne, Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo-rowerowe ¹⁴ , drogi rowerowe, przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych,	Doprecyzowanie zapisów z uwagi na zgłaszane postulaty w czasie spotkania dot. kryteriów wyboru projektów w ramach FE SL 2021-2027

¹⁴ W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również możliwość budowy lub przebudowy oddzielonych od siebie ciągów pieszych od rowerowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie, są to.:

- Czynniki bezpieczeństwa: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości jest nie zasadna z przyczyn bezpieczeństwa, dopuszcza się oddzielenie tych elementów elementami poprawiającymi bezpieczeństwo, takimi jak bariery, pas zieleni.
- Okoliczności lokalizacyjne: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości nie jest możliwa z przyczyn lokalnych, takich jak ograniczona przestrzeń lub istniejąca infrastruktura, dopuszcza się oddzielenie tych elementów.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	podregionów górnicych str. 179			
46.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.12 Poprawa mobilności mieszkańców regionu i spójności transportowej podregionów górniczych str. 180	4. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych);	4. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych) ¹⁵ ;	Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania
47.	W treści Przewodnika, wszędzie tam gdzie występował	ePUAP	ePUAP/ e-Doręczenia	Dodanie zapisu w związku z wejściem w życie od 10 grudnia 2023 r.

¹⁵ W tym chodniki oddzielone od drogi rowerowej, które nie wynikają wprost z poprawy bezpieczeństwa i/ lub okoliczności lokalizacyjnych. Chodnik nie będzie kwalifikowalny jeśli będzie po drugiej stronie drogi w stosunku do ścieżki rowerowej.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	zapis „ePUAP” zastąpiono go zapisem „ePUAP/e- Doręczenia”			obowiązku stosowania przez IZ FE SL e-Doręczeń
48.	9. Objasnienia skrótów i pojęć użytych w przewodniku	Brak	e-Doręczenia - doręczanie korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrwanego doręczenia elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych	Dodanie zapisu w związku z wejściem w życie od 10 grudnia 2023 r. obowiązku stosowania przez IZ FE SL e-Doręczeń